

SZIGETSZENTMIKLÓSI TANKERÜLETI KÖZPONT

HOGYAN KEZELJÜK HELYESEN AZ INTERNETEN A SAJÁT ÉS MÁSOK SZEMÉLYES ADATAIT?

KEDVES DIÁKOK!

A digitális világ fejlődésével az interneten minden könnyen elérhetővé vált. Az interneten mindent és mindenkit megtalálhatunk, ugyanis ott hagyjuk mindenhol a **digitális lábnyomunkat**, így szinte minden visszakereshető rólunk. Vannak információk, adatok, amiket mi teszünk közzé magunkról, vannak, amiket mások, szándékosan vagy véletlenül.

Ha valaki otthonosan mozog az internet világában, információkat gyűjthet a szokásaidról, érdeklődési körödről, meg tudja nézni, milyen oldalakat látogatsz gyakran, hová utaztál, kik állnak közel hozzád, milyen zenét hallgatsz, hogy mi bánt ...

Az interneten általában valamilyen ismeret megszerzése céljából vagy szórakozásból, kíváncsiságból keresünk fel oldalakat. Azonban **sokan a másokról fellelhető adatokat összegyűjtik, a megszerzett adatokkal visszaélnak, és bűncselekményeket követnek el a felhasználásukkal.**

Az utóbbi években az interneten elérhető és felkutatható személyes adatokkal való visszaélés és a jogosulatlan felhasználásuk olyan mértéket öltött, hogy az Európai Parlament és Tanács úgy döntött, szabályozni fogja a személyes adatok felhasználását és megalkotta az úgynevezett „általános adatvédelmi rendeletet” (General Data Protection Regulation), más néven a **GDPR-t!**

Hallottál már a GDPR-ról?

Ebben az európai uniós jogszabályban pontosan szabályozzák, mikor és hogyan lehet mások személyes adatait helyesen használni.

Mik azok a személyes adatok?

Név, lakcím, születési idő, telefonszám, egészségügyi állapotokra vonatkozó adatok (pl. betegség, függőség), a jövedelem és a vagyoni helyzetre vonatkozó adatok, a mobiltelefonotok IMEI száma, számítógépek IP címe, a rólátok készült fénykép, videofelvétel, a különböző oldalakon használt jelszavaitok, a bankkártyák PIN kódja, GPS koordináták (amiből lehet következtetni, hogy rendszerint mikor indulsz el otthonról, hová jársz iskolába, mikor és merre mész iskola után) stb.

Minden, ami közvetve vagy közvetlenül valamilyen információt közvetít rólátok, a személyiségetekről, a magánéleletekéről.

Hogyan élhetnek vissza a személyes adataiddal?

- hamis weboldalakra irányítva kérik, hogy adjad meg bankszámlaszámod, felhasználóneved, jelszavad, majd ezen adatokat gyanútlanul megadva, felhasználják és például a bankszámládról pénzt vesznek le,
- kártékony kódokat (vírusokat) juttatva a számítógépedre megszerzik a jelszavaidat, kódjaidat,
- az internetre hozzájárulásod nélkül feltöltik a rólad készült fényképet vagy videofelvételt, ezt jogosulatlanul felhasználva megaláznak, megzsarolnak,

- kigúnyolnak, rosszabb esetben gyermekkereskedelemmel, gyermekpornográfiával kapcsolatos oldalakra feltöltik és felhasználják,
- tudtad, hogy a Tik-Tok másfél milliárd forintos bírságot kapott az adatvédelmi szabályok megszegéséért, különös tekintettel a gyerekek személyes adataira? Ugyanis jogtalanul gyűjtötte a 13 évesnél fiatalabb személyek olyan személyes adatait, mint a név, email, fénykép, tartózkodási hely és kifejezetten érzékeny személyes adatot is kért a regisztrációhoz, többek között telefonszámot, bemutatkozást, teljes nevet. A felhasználói adatok pedig az alapbeállítás szerint nyilvánosak voltak, vagyis a gyerekek adatait a többi felhasználó gond nélkül elérhette. A gyermekek személyes adatai rövid időn belül pénz ellenében elérhetővé váltak az interneten.

Hogyan lehet megelőzni a személyes adataid jogellenes felhasználását?

- 1.) **Légy tudatos! NE tegyél közzé magadról olyan fényképet vagy videót, amit bárki előtt szégyellenél vagy kellemetlenül érintene, ha látná!**
- 2.) **NE KÉSZÍTSÉL ÉS NE TEGYÉL KÖZZÉ MÁSRÓL SEM fényképet vagy videófelvételt A HOZZÁJÁRULÁSA NÉLKÜL!**
- 3.) **A különböző internetes oldalakon csak azokat az adataidat add meg, ami indokolt az oldal használatához.** (pl. a Wazehoz szükséges a helyadat, de a fényképekhez hozzáférés indokolatlan.) **Ha túl sok adatot kérnek, az mindig gyanús! Ne regisztrálj!**
- 4.) **Nézzed meg mindig a honlapon elérhető adatkezelési tájékoztatót, amiben kötelesek tájékoztatni, hogyan fogják felhasználni a személyes adataidat!**

A digitális távoktatásban való részvétel szabályai

Elérkeztünk a digitális távoktatáshoz. A tanáraitokkal és társaitokkal sokszor online kapcsolatban álltok, élő hang- és videóközvetítés zajlik közöttetek. Előfordulhat, hogy tanárod azt kéri, készíts felvételt magadról, ami alapján meggyőződhet, hogy tényleg megtanultad a tananyagot, valóban elvégezted a kijelölt feladatot vagy így ellenőrzi, hogy önállóan dolgoztál. Ez a digitális távoktatás része és jogszerű adatkezelésnek minősül! A közoktatásban való részvétel mindenki számára kötelező és a digitális oktatás egyszerűen így működik.

DE!! Ebben az esetben sem lehet pusztán szórakozásból, „poénból” az online oktatásban résztvevőkről tudtuk és engedélyük nélkül felvételt készíteni, pláne közzétenni az interneten bárhol! Ha valaki felvételt kíván készíteni, köteles erről a tanárát és társait előzetesen tájékoztatni, és csak mindenki hozzájárulása esetén készíthető felvétel és kizárólag hozzájárulás megadása esetén tehető közzé bárhol. Kiskorúak esetében a szülő adja meg a hozzájárulást!

Személyes adatok jogosulatlan készítésének, felhasználásának, közzétételének (kezelésének) következményei

A magánéletünk és személyiségünk védelme érdekében nem csak azt szabályozták, hogyan kell eljárunk helyesen, ha személyes adatokat kezelünk, hanem azt is, hogy mi történik akkor, ha megszegjük a szabályokat. Ezek azok a jogszabályok, amelyek próbálnak bennünket ösztönözi a helyes magatartás tanúsítására. Ilyen a Polgári Törvénykönyv, ami

szabályozza, hogy ún, **sérelemdíjat** követelhetnek tőlünk, ha jogosulatlanul készítünk valakiről kép- vagy hangfelvételt vagy jogosulatlanul használjuk fel a felvételeket.

De ilyen a sokkal szigorúbb Büntető Törvénykönyv, aminek több fejezete is foglalkozik a személyes adatokkal való visszaélés súlyosabb formáival, és ezeket bűncselekménnyé nyilvánítja.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) feladata, hogy ellenőrizze a személyes adatok helyes felhasználását. Szabálytalan adatkezelés esetén mérlegelés esetén akár többmillió forintos bírságot is kiszabhat.

Hová fordulhat az, aki visszaélés áldozata? Hol lehet további információhoz jutni?

Az internetes oldalak üzemeltetői kötelesek megvizsgálni és elérhetetlenné tenni azon tartalmakat, amelyek visszaéléssel kerültek feltöltésre. Be kell jelenteni számukra ezeket a tartalmakat és kérni kell a törlésüket!

Lehet fordulni a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (www.naih.hu, ugyfelszolgalat@naih.hu),

rendőrséghez (112).

Több civil szervezet foglalkozik interneten (is) bántalmazott gyermekek segítségével, akikhez lehet segítségért fordulni.

Ilyen a Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány <https://www.kek-vonal.hu/index.php/hu/> (tel.: 116-000, e-mail: info@kek-vonal.hu).

A digitális világ biztonságos használatáról többet tudhatsz meg a www.saferinternet.hu oldalon.

HASZNÁLD OKOSAN A SAJÁT SZEMÉLYES ADATAID!

HASZNÁLD SZABÁLYOSAN MÁSOK SZEMÉLYES ADATAIT!

***DR. PÁLOS ANNAMÁRIA s.k.
tankerületi igazgató***

Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ